

ЮЛІЯ ТА ЄВА ЗАПРОШУЮТЬ ДО ЕДЕМУ (ОГЛЯД КНИГИ Ю. МЕДИНСЬКОЇ «ПСИХОАНАЛІТИЧНІ ЕСЕЇ»¹)

Олена Медведєва, Ph.D., сертифікований психоаналітик,
клінічний психолог, тренінговий аналітик,
Дивізіон «Психоаналітична психологія і психотерапія» Національної психологічної асоціації, м. Київ, Україна

YULIA AND EVE INVITE TO EDEN (BOOK REVIEW OF Y. MEDYNSKA'S "PSYCHOANALYTIC ESSAYS")

Olena Medvedieva, Ph.D., Certified Psychoanalyst,
Clinical Psychologist, Training Analyst,
Psychoanalytic Psychology and Psychotherapy Division of the National Psychological Association, Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0003-2808-7622>
olenamedvedieva@gmail.com

Психоаналітичні тексти, або, правильніше, тексти, написані психоаналітиками, для мене завжди диво. По-перше, тому що психоаналітик, за влучним висловом Фрейда, «неможлива професія» (Freud, 1937; Freud, 1987), а психоаналіз за своєю природою завжди знаходиться на узбіччі будь-якого мейнстріму. По-друге, ми знаємо, що узагальнити симптоми, з якими звертаються аналізанти, – марна ідея (колись давно Фрейд ризикнув це зробити з істериками, проте вони сказали «Зась»), бо завжди маємо справу з інтерсуб'єктивною істиною. І тому це щоразу виклики, відкриття, відчаї, міркування, опанування простого та складного, часто неможливого тощо. Цьому мистецтву психоаналізу неможливо навчитися, можна лише передати, тому ми маємо багатогодинний власний дидактичний аналіз, постійний супервізійний супровід і, звичайно, професійний обмін у вітчизняній і світовій спільноті на кшталт конференцій, симпозіумів тощо. І тому статті, наукові роботи, книги колег, які осмислюють буття суб'єкта, – це кропітка, ризикована, смілива й загалом непроста робота, яка має за мету диференціацію теорій і заповнення пробілів, боротьбу з однозначністю та догматичністю за живі, рухливі думки. Це узагальнення досвіду, відстоювання позицій і збереження основних принципів методу в той час, коли тривожне та крихке поле запитів на терапію перетворюється на швидкий конвеєр масової псевдодопомоги, вульгаризації та публічного невігластва. Неважливо, інтерес до психоаналітичної психотерапії проявляється у формі критики чи прийняття, саме цей метод ось уже більше століття доводить свою непересічність, дієвість, бо керується етикою, повагою до суб'єкта та його істини, допомагає відстояти його право на суб'єктивність. Психоаналітична думка тож усе більше стає вагомим ключем для осмислення місця суб'єкта в сучасному дискурсі.

Психоаналіз спирається на слово, мову, мовлення, значення слова, бо лише так ми можемо почути симптом, який вимовляється, неочікувано виривається з несвідомого. Це важливо ще й тому, що мовлення є матерія, а не буття. Значення слова в контексті досліджень колег не менш важить як для осмислення шляхів, прокладених засновниками методу, так і для створення умов розвитку сучасного психоаналітичного мислення.

«Психоаналітичні есеї» психологині, психоаналіткині, кандидатки психологічних наук, директорки Львівського психоаналітичного інституту ментального здоров'я Юлії Мединської – це, за її словами, «колекція спогадів, які зафіксовані у вигляді наукових статей, доповідей на конференціях, а також творчих писемних артефактів. Книга

про роботу, роздуми, сумніви, людську психіку, про радість і печаль, про безсенсовність і сенс. Ця книга – вдячність усім значимим людям у моєму житті» (Мединська, 2021, с. 5). Власне, саме така преамбула підкупила. Мені захотілося читати, тому що авторка не обіцяла безумовної академічної правоти, не наполягала на єдиній істині, а запрошувала міркувати разом із нею. І я повірила. І пішла її почитати / послухати, здивуватися, подискутувати, посперечатися, згодом подякувати. А ще тут є трохи прекрасних хайку Мацуо Басьо. Його рядки там, де все дуже серйозно, додають легкості й свободи викладу, бо будуватися хайку, як відомо, на співвіднесенні внутрішнього світу автора з природним у теперішньому часі. Тобто дуже психоаналітично: тут і зараз.

Це не просто книга есеїв, які назбиралися в доробку авторки за останні 15 років. Це цінний за змістом і цікавий за структурою збірник текстів різних тем Юлії Мединської й короткі не менш цінні й цікаві оповідки не-Юлії не-Мединської. Дуже вдалий хід. Винахід навіть.

Отже, **Юлія Мединська** розмістила на початку книги свої тексти в хронологічному порядку, але потім збирала на свій розсуд у п'яти розділах, тобто так, як, напевно, формувалася її власна психоаналітична думка, опановувався досвід, відбувалося навчання, ставалася дотичність до певних тем і досліджень. Мова йдеться про психоаналітичну психотерапію в умовах стаціонарного лікування, поза стаціонарною рамкою, про стигми та дестагматизації, теоретичне опанування юнгіанської психології, а крайній розділ, як вважає Юлія, написаний... її Воно (чи Вона), напевно, що несвідомим. А несвідоме, як відомо, влаштовано, як мова, як мова місця-часу, мова, що дрейфує, змінюється, та й загалом мова – це дискурс Іншого. Проте Інший (за висловом французького психоаналітика Ж. Лакана (Lacan, 1966), «не є простим місцем, де лопоче правда»). Тому Воно непередбачуване, але промовисте, і, бува, повідомляє авторці про настрій написати текст, бува – мовчить, але все одно ж промовляє. І тоді Юлія здогадується, що коли Воно мовчить, то мовчить про неї, але не про Юлію, а про не-Юлію. Це мені нагадує вислів Ф. Ніцше, який помічав, що думка приходить, коли вона хоче, а не коли я хочу, тому буде викривленням говорити, що суб'єкт «я» є умовою предикату «мислю» (Ніцше, 2021). І тоді не-Юлія розповідає свої історії пізнання світу, бо вона є тією, яка працює не в стаціонарі, не в кабінеті, а ходить, роздивляється, знайомиться та зростає в прекрасному Едемі, і звати її вже не Юлія, а Єва, і її слова «подібні до піску, до тимчасових нейрональних мереж, до опалого листя на вітрі: зараз є, а за хвилино вже й немає. Тож тішимося, поки вони є». Хоча мені здається, що історія про Єву з'явилася в книзі не випадково. Десь на середині цього фоліанту є цікава стаття-осмислення

¹ Мединська Ю. Психоаналітичні есеї. Львів : Бона, 2021. 281 с.

клінічного випадку так званої Єви Інстаграмської в порівнянні з Євою Едемською в логіці протоментальності як відправної точки психічного розвитку особистості. Юлію приваблює міфологія, це для нас зрозуміло та звичайно, що ми осмислюємо психічні процеси саме за допомогою міфів. Образ безтурботного біблійного Едему, Єви, змія та яблука для дослідниці є фантазією про існування буття: воно безподійне, безтурботне, без добра і зла, народження і смерті, болю й сорому, і, напевно, головне, що Єва не знала любові. От такий рай авторка порівнює з іншим раєм, інстаграмним, який населений глянцевидами Адамами та Євами, теж безтурботними на перший погляд. Це Едем безневинних дітей сучасних цивілізаційних процесів та канонів краси, які експериментують зі своїм тілом. А встановлення тілесних меж і є прототипом психічних кордонів, розрив між тілом і образом тіла веде до патологічної деперсоналізації, дисморфобії, дисформанії, самоушкоджень, загалом певної соматизації. Клінічна вивітка підтверджує теоретичні міркування авторки.

Есеї Юлії Мединської демонструють, наскільки психоаналітик має бути освіченим і здатним застосувати психоаналітичний підхід до міркувань на різноманітні теми. Особисто мені було надзвичайно цікаво читати про досвід пані Юлії в роботі в стаціонарі. У нас вкрай мало описів такого досвіду, на відміну від європейських країн чи Америки, де командна клінічна робота має на увазі поруч із лікарями потужну участь психоаналітиків, бо тоді створюється поле зіткнень різних поглядів на симптоми, відбувається взаємний вплив і розвиток. У нашій країні ми стикаємося з опором, бо медицина домінує. Але це дуже важлива й непроста робота. Я маю власний досвід такого супроводу пацієнтів під час клінічної роботи за кордоном, і розумію те, про що пише пані Юлія, а саме що від нас вона потребує неабияких емоційних та інтелектуальних інвестицій, ми потребуємо тоді постійних супервізій, але, як правильно зауважила Мединська, воно того варте: «Результатом такої енергетично затратної роботи є творення нових наративів – історій, що допомагають осмислювати досвід» (Мединська, 2021, с. 24). Авторка дає нам щедрий кейс своєї праці, від окреслення самої психотерапевтичної рамки в стаціонарі до міркувань про інверсії внутрішнього і зовнішнього, долучення до практики основ селф-психології, використання принципу вільних асоціацій чи навіть поняття «антикрихітськість» саме з демонстрацією клінічних випадків. Або ж, приміром, лінгвістичного підходу до комунікації всередині клініки, тобто як у цьому просторі відбувається вербалізація пережитого, але не «ословесненого» досвіду, бо психологічний простір психотерапевтичної клініки є, за словами дослідниці, «віртуальним полем зіткнення автентичних мовних і смислових конструктів пацієнтів та професійних, інокультурних мовних і смислових конструктів колективу лікарів, психотерапевтів, психологів». Клініка є середовищем для виникнення й плекання символічної комунікації, бо поряд із фармакологічним лікуванням психічних розладів здійснюється і психотерапевтична курація пацієнтів: індивідуальна та групова психотерапія, соціальні тренінги, терапія з допомогою мистецтва.

У розділі, який вміщує дослідження Юлії Мединської поза рамкою стаціонару, ще більше цікавого, бо це короткі історії опанування та власного розуміння психоаналітичних концептів і феноменів, які, за великим рахунком, можуть стати своєрідним підручником, якби ми вивчали психоаналіз за ними. Але ж усе зовсім навпаки. І тому ці есеї – насолода для читача. Про пошуки ідентичності, ідентифікації, феномен залежності, концепт контрперенесення, сиблінгові стосунки, нервову анорексію, нарцизм і партнера нарцизу, психоаналітичний час тощо. Увагу привертає дослідження помилки в психоаналітичній практиці: як розрізнити помилку і не-помилку? Які наслідки вони мають? Як оцінити ці наслідки? Чи можливе щось

об'єктивно хибне чи об'єктивно правильне у сфері суб'єктивності? Чи є параметри помилки? Авторка аналізує клінічний випадок зі своєї практики в логіці «А чи все правильно я зробила?» і намагається, наскільки це можливо, помислити інші варіанти ведення сесій, якби вони були можливі. Дуже корисно.

Особливо мене привабив текст аналізу нервової анорексії, де авторка розглядає анорексію як соціальний феномен, пов'язаний із несформованістю жіночої ідентичності. Дуже хотілося подякувати та надалі подискутувати з цієї важливої теми, бо питання стоїть значно ширше. У дослідженні анорексії, яка межує з неврозом і психозом, багато «білих плям», бо це особливий спосіб буття, специфічний, перебільшений, небезпечний, який змушує суб'єкта відмовитися від ідеалу, цінність якого визнана. Первинна заміна вербального контакту з дитиною солодким невербальним веде до того, що надалі насиченість невербального голоду стає джерелом свідомого і несвідомого почуття провини. Щоб знизити напругу, потрібен біль, який перетворюється на покарання іншого (матері) чи самого себе. Але це тимчасово, бо несвідома провинна повертається та потребує покарання. Також аноректичний синдром – це межа, за якою метафора батька не вписується, і суб'єкт залишається беззахисним у материнському бажанні. Анорексія також може бути осмислена і в контексті зв'язку бажання та нестачі, якою, власне, і забезпечується бажання. Тобто суб'єкт відмовляється від їжі, щоб відновити нестачу. Такий суб'єкт їсть ніщо, щоб бути нічим, у цій афективності споживає нічого, а бажання просто уточнює нестачу. Тому це складна аналітична робота, бо ми не намагаємося викоренити симптом, це завжди невдача, це бути на боці матері, і аноректик буде протистояти, захищати свою смертоносну насолоду, тому клінічний підхід обережний та індивідуальний, і нам ще багато треба набути досвіду, щоб не знаходитися й у медичному дискурсі.

Із задоволенням читала розділ про стигматизацію психічної хвороби як регулятора «колективного щастя», бо в сучасному дискурсі проблема благополуччя корегується позначником «бути щасливим попри все». А прагнення щастя є вітальною енергією потягів на кшталт інстинкту самозбереження, і тому це водночас особисте і спільне людське бажання, от і запускаються всі можливі механізми як його досягнення, так і захисту. Пані Юлія ретельно досліджує поняття «бути щасливим», як бути задоволеним собою, у базових і не лише потребах, як бути гідним самоповаги та поваги.

«Давне – юнґіанське» – розділ об'ємний, і, здалося, що тут, при його написанні, авторці було найбільш тепло, цікаво та зручно, бо, погодьтесь, досліджувати етнічний менталітет, формування націй, міфи, фемінні архетипи у формуванні української ментальності – суцільне задоволення.

Ну, а Єва не-Мединська, однак, здається не менш обізнана в психоаналізі, ніж Юлія Мединська! Може, їй навіть пощастило більше, бо у своєму світі вона сам на сам зустрічається зі зніженими людьми, відомими психоаналітиками. Єва – не-психолог, не-психоаналітик, не-кандидат психологічних наук, не-доцент, не-директор і так далі. Вона просто Єва. Перша жінка. Єва мешкає не у Львові, а в джунглях, садах, океанах, підвалах, перехрестях, лікарнях, нічних клубах, офісах, тихих бібліотеках, університетах, мандрує, зустрічається, набуває життєвого досвіду, але непередбачувана та ненадійна. З останнім можна посперечатися, бо як не сторінка, де Єва спілкується то з Віннікотом, то з Кляйн, то з Анною О., то з Хорен, Бодріаром, Кохутом чи Бюном, Босхом або Ван Гогом, або, звичайно ж, зі Змієм, то це демонстрація неабиякої обізнаності, бо сьогодні всі вже багато знають про психоаналіз, і навіть у кабінеті Юлії можуть сміливо міркувати і про Едипа, і про фалос, і про сепарацію, і про індивідуацію тощо.

Єва блукає зимовими й осінніми едемськими садами, дивлячись у нічне прекрасне зоряне небо, філософствує, її турбують як глобальні людські питання, так і прості жіночі, співвідношення з чоловічим, бо вона теж, певно, замислюється над важливим власним внутрішньопсихічним конфліктом: чоловік я чи жінка? І навіть сам Фройд запрошує її пройти психоаналіз, бо Адам відмовився (а дарма) від психоаналізу на користь КІПТ – чоловіки часто гальмують, прокрастинують, переживають, у них теж є конфлікт: живий я чи мертвий? Отже, Єва погодилася, і через 221 сесію вона Зігмунда таки вразила, бо «Єва знов називає мене Змієм. Усе більше стає очевидним негативне перенесення Єви на мене, як на Змія. Агресивні та лібідінозні елементи зміє-жіночого перенесення констелюють позасвідомий едипальний конфлікт. Пора супервізуватися...»

До кого він майнув у супервізію наразі невідомо, може, до того ж Фліса, проте Єва продовжує мандрування, спілкування та споглядання після кожної наукової статті Юлії, а її розповіді записуються на рожевих сторінках, наче вона – геть легковажна особа, проте ніхто їй особливо не вірить, бо колись французький психоаналітик Жак Лакан, із яким їй ще буде нагода зустрітись, певно, на білих сторінках, викрив оце все жіноче рожеве та сказав, що жінка не-вся (Lacan, 1975). Жінкам взагалі затісно в рамках жіночого бунтує проти нормалізації, не вписується в поняття норми, не може стати універсальною. Тож Лакан говорить, що жінка – Інше навіть сама для себе, не говорячи вже про чоловіків. Вона Інше до всього, що може бути названим. Вона *pas-toute*, не-вся в її насолоді, у тому ж розумінні, що й стосується її та Іншого. Не-все – винахід Лакана для пояснення глухого кута між чоловіком і жінкою, і ця логіка не-всього привела психоаналітика до дивовижно сміливого рішення описати логіку жінки. Лакан старався. Він говорив про насолодження та фалічність, про проблему сексуації й дійшов висновку, що такої логіки жіночої немає, бо в ній світ – це деякий ряд, який іде в нескінченне, і це робить жінку загадкою. Жінка і є нескінченність. Вона – виняток. І тому, що вона нічого не знає про свою насолоду, часто фундаментально самотня, що не заважає їй закохуватися. Єва про це знала. Але їй важливо було побути поки що так, рожево, щоб, можливо, якось полегшити Юліну наукову всемогутність?

Але Юлія Мединська в цьому не має потреби, бо, як мені вбачається, саме тому, щоб не надто засиджуватися в університетському дискурсі, а залишатися й у психоаналітичному, їй і заімпувала концепція Юлія – не-Юлія, стаття наукова – міркування Єви, яка, схоже на те, є звичайнісінькою аналізаткою (якими є ми всі, не дивлячись на регалії), знов потужне наукове дослідження, знов Євині зустрічі й цікаві висновки. Щоб донести до читача власні підходи й спостереження як науковця, спираючись на широту світогляду та глибокі

знання в психоаналізі, психології, психотерапії та споріднених, дотичних до психоаналізу, філософії, герменевтики, феноменології, медицини, лінгвістики тощо, бути відносно зрозумілою, а не зарозумілою, пані Юлії якраз і вдалося те, що властиво не всім психоаналітикам. Власне, відмовитися від упередженості, зійти з панської позиції та прийняти так звану кастрацію, знати не все й ділитися не суто знаннями, а міркуваннями, бо психоаналіз виникає лише там, де не має місця пану. Психоаналітика набагато більше визначає не знання, набуте за рахунок «університету», а власний досвід, здатність відмовитися від позиції метра. Психоаналіз, як зазначають класики, міг виникнути тільки в момент потужної кризи панського дискурсу, розчарування, не-віри, бо панівність завжди трохи вчора. Із посиленням науки панський дискурс породив університетський, який говорить від імені знання, і панує, зрозуміло, в академіях тон безапеляційного панського знання, сталого, однозначного, владного: так прийнято вважати, беззаперечно тощо, а психоаналітична думка, навпаки, рухлива, динамічна. Коли панує університет, тоді інший, до якого звертаються, стає не-суб'єктом, який має вірити й не сперечатися. Тобто тоді суб'єкт – результат об-знання. Але ж він все одно розщеплений і невдоволений.

Психоаналітики знають, що вони не вписуються в такий дискурс. Юлія Мединська своїми текстами саме це і доводить, бо будь то виступ на науковій конференції чи стаття в науковому журналі, які систематизовані в книзі, повсякчас ви зустрінете сумніви, припущення, посилення, міркування. Це викликає і цікавість, і повагу. Позиція аналітика, можливо, комусь здається дивною, але ми звикли припиняти свою особистість у кабінеті, щоб дати місце в промові тим об'єктам аналізанта, які визначають його симптоми. Звісно ж, звертається аналітик до суб'єкта нестачі, це по суті єдиний дискурс, який явно визнає людину в такій якості. Будь-який дискурс – це певний соціальний зв'язок, у якому є відносно чітке розуміння, що говорити можна і що не можна. Тому психоаналіз робиться тільки через зміну соціального зв'язку: аналітичний дискурс дозволяє суб'єктам говорити про те, для чого немає ні місця, ні слів в інших сферах життя суб'єкта.

Поки говорила Юлія Мединська, Єва не-Мединська знайшла в кущах рожеву валізку на коліщатках, ошатну та елегантну. Як натяк. Як запрошення. Яким і скористалася. Склала речі, яблука, попрощалася з мешканцями Едему й покинула його з остаточним рішенням почати нове життя. Її сліди загубилися, а потім знайшлися десь у іншому світі. Юлія попрощалася з Євою, бо все має колись закінчуватися, і психоаналітичні сесії теж, хоча психоаналіз, як ми знаємо, не закінчується ніколи. То, може, зовсім скоро ми зустрінемося і з Юлією, і з Євою – іншими. Так завжди буває з тими, хто пройшов психоаналіз.

Список літератури:

- Freud, S. (1937). *Die endliche und die unendliche Analyse*. GW XVI. Aufl. Fischer, Frankfurt.
- Freud, S. (1987). *Analysis Terminable and Interminable*. International Psychoanalytical Association Educational Monographs No. 1. Edited by Joseph Sandler.
- Lacan, J. (1966). *Subversion du sujet et dialectique du désir dans l'inconscient freudien acquies. Conférence donnée au Colloque philosophique international, Royaumont, 19-23 septembre 1960*. Parue dans "Écrits", Paris.
- Lacan, J., Miller, J.-A. (1975). *Le séminaire de Jacques Lacan. Livre XX, Encore: 1972–1973*. Éditions du Seuil, Paris.
- Мединська, Ю. (2021) *Психоаналітичні есеї*. Львів: «Видавництво "Бона"».
- Ніцше, Ф. (2021). Так казав Заратустра. Жадання влади. Тернопіль: Навчальна книга, Богдан.

Анотація. Збірка «Психоаналітичні есеї» – наукові дослідження в стаціонарній та поза стаціонарною рамкою, статті, доповіді на конференціях чи симпозіумах, а також важливі й цікаві теми, які стосуються психоаналітичного осмислення різних місць, які суб'єкт займає відносно інших, дискурсу, і як із цим намагається впоратися – систематизація професійного доробку міркувань, сумнівів і просто аналізу буденної праці психологині, психоаналіткині, психотерапевтки, кандидатки психологічних наук Юлії Мединської. Ця книга є свого роду винаходом авторки у своїй структурі й надзвичайно корисною у своєму змісті як для тих, хто вивчає психоаналіз, так і для тих спеціалістів, хто розуміє власну неповноту

й долю: ми мало що знаємо, поки аналіз не довірить нам свою тайну, свою інтерсуб'єктивну істину. Особлива увага в огляді книги приділена осмисленню «неможливості» професії, багатому досвіду авторки під час роботи в стаціонарі й роздумам про місце психоаналізу в медичному закладі, опануванню лінгвістичного, міфологічного, нарративного поля там, створення конструктивних копінг-стратегій, сприяння появі емоційного інтелекту та безпечного комунікативного простору з пацієнтами з психотичними чи межовими розладами. Також в огляді звертається увага читачів на окремі дослідження авторки з ключових тем, які досліджує психоаналіз: нарцисизм і нарцисичні пари, проблема ідентифікації, перенесення і контрперенесення, міркування щодо причин нервової анорексії, осмислення проблем між сиблінгами тощо. Корисними й цікавими є теми юнґіанського підходу до розуміння колективного несвідомого, фемінних архетипів у формуванні української ментальності, стигмів і дестигмації, психоаналітичного осмислення часу, помилок у психоаналізі. Загалом збірка есеїв Юлії Мединської є певним взірцем написання психоаналітичних текстів, творчого підходу до розуміння як свого місця у всіх цих історіях, так і ще однієї героїні книги – не-Юлії, а Єви не-Мединської, яка є не менш важливим провідником у Едем, де не так уже й комфортно, спокійно та безпроблемно, як видається на перший погляд, і тому набування власного досвіду в спілкуванні з відомими людьми та неабияке психоаналітичне мислення змушують таки покинути його в очікуванні змін.

Ключові слова: психоаналіз, мовлення, аноректичний синдром, ідентифікація, стигма, Мединська, суб'єкт.

Abstract. The “Psychoanalytic essays” – inpatient and outpatient research, articles, reports at conferences or symposia, as well as important and interesting topics related to the psychoanalytic understanding of the various places that the subject occupies in relation to others, discourse, and how he tries to cope with it – systemizes professional elaboration of reasoning, doubts, and analysis of everyday work of Yulia Medynska – psychologist, psychoanalyst, psychotherapist, candidate of psychological sciences.

This book is, in a way, the author's structural invention and is extremely useful in its content both for those who study psychoanalysis and for those specialists who understand their own incompleteness and fate: we know little until the analysis entrusts us with their secret, its intersubjective truth.

In the book review, special attention is paid to understanding the "impossibility" of the profession, the author's rich experience while working in a hospital, and reflections on the place of psychoanalysis in a medical institution, mastering the linguistic, mythological, narrative field there, creating constructive coping strategies, promoting the emergence of emotional intelligence and safe communicative space for psychotic patients or patients with borderline disorders.

The review also draws readers' attention to the author's particular studies on key topics of psychoanalysis: narcissism and narcissistic couples, the problem of identification, transference, and countertransference, as well as considerations regarding the causes of anorexia nervosa, understanding problems between siblings, etc. The topics of the Jungian approach to understanding the collective unconscious, feminine archetypes in the formation of the Ukrainian mentality, stigmas and their destigmatization, psychoanalytic understanding of time, and mistakes in psychoanalysis.

In general, the collection of essays by Yulia Medinskaya serves as a model of writing psychoanalytic texts, a creative approach to understanding both her place in all these stories, and another heroine of the book – not Yulia, but Eva not-Medinskaya, who is an equally important guide into Eden, where it is not so comfortable, calm and problem-free as it seems at first glance, and therefore the acquisition of own experience in communicating with famous people and quite psychoanalytical thinking force you to leave it in anticipation of changes.

Key words: psychoanalysis, speech, anorexic syndrome, identification, stigma, Medynska, subject.